

FM 2026/87-1

04. juni 2026

Aqqalu C. Jerimiassen

Atassut

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte en estimeret tidsramme for, hvornår en aftale om overtagelse af højhedsret over Grønland, jf. Lov om Grønlands Selvstyre, vil blive omdelt til Inatsisartut, med henblik på at hente samtykke fra Inatsisartut.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Hvis vi fra Atassuts side skulle fastsætte en dato, kunne vi lige så godt vælge den 21. juni 3026.

Hvorfor vælger vi en så urealistisk og usandsynlig dato? Fordi vi allerede på forhånd kender de beskyldninger, der vil komme senere i dag: at vi spiller skuespil og kommer med undskyldninger. Det er den slags retorik, Naleraq ofte bruger i sine Facebook-livestreams om de øvrige partier.

Uanset hvad man siger, bliver den mindste uenighed med Naleraq fremstillet som manglende vilje til at forsvare grønlænderne. Det er et gammelt argument, der bliver gentaget igen og igen – som en gammel CD, der er gået i hak.

Fra Atassuts side stiller vi spørgsmål ved, hvor relevant dette forslag er på nuværende tidspunkt. Hvis der i morgen blev afholdt en folkeafstemning, ville vi naturligvis respektere resultatet, hvis et flertal af borgerne – veluddannede, økonomisk velfunderede og trygge ved situationen – stemte for.

Men i dag er kravet om fuld selvstændighed blevet et slags slogan, som også bliver genbrugt i valgkampe. Det er et slogan, som Atassut er det eneste parti, der konsekvent udfordrer.

Flere af forslagsstillerens kandidater har omtalt Atassut som værende loyale over for Danmark, underdanige eller næsten danske.

Samtidig siger man, at grønlændere bør stå sammen, opføre sig ordentligt og være gode forbilleder for kommende generationer.

Når vi modsætter os forslag som dette, bliver vores ord ofte mistolket eller afvist. Dermed bliver det stadig mindre attraktivt at deltage i debatten med andre synspunkter. Og vi er næppe de eneste i Atassut, der oplever det sådan. Dem, der taler mest om ytringsfrihed, er ofte også dem, der hurtigst forsøger at bringe andre til tavshed.

Hvis målet virkelig er at føre samfundet mod større selvstændighed, må man spørge sig selv, om det er rimeligt, at mennesker med andre holdninger konstant bliver mødt med angreb. Desværre har vi allerede set eksempler på det.

Når man arbejder videre med et udkast til en forfatning, vil vi opfordre til, at man undgår de fejl, der blev begået tidligere. Der er brugt mange penge på arbejdet, og det kunne have udviklet sig til noget bedre.

Vores lange kyststrækning er fyldt med opgaver, der stadig venter på løsninger. Og nej, det skal ikke bruges som skræmmekampagne mod selvstændighed – det er blot virkeligheden.

Gang på gang hører vi her i Inatsisartut om efterslæb på byggeri, om mennesker i fattigdom, om borgere med behov for hjælp og om mange andre udfordringer.

Kunne det tænkes, at vi ikke var havnet i denne situation, hvis indførelsen af selvstyret i 2009 ikke var blevet gennemført så hurtigt? Hvorfor overtog vi ikke flere ansvarsområder, da de økonomiske muligheder var til stede, i stedet for først nu at forsøge at tage næste skridt, efter at bloktilskuddet fra staten er blevet fastlåst?

Der er mange ting, der bør forbedres. Men tiden er ikke inde til at påkalde § 21 i Selvstyreloven nu. Hvis den endelig skal påkaldes, fastholder vi i Atassut vores tidligere udtalelse og henviser til år 3026.

Selvstyreloven er i dag en af de stærkeste garantier for grønlandske interesser. Lad os derfor lade være med at stemple hinanden som for danske. Ved at bruge de muligheder, loven giver os, kan vi fortsat udvikle os gennem samarbejde i rigsfællesskabet – ikke gennem symbolpolitik.

At modtage hjælp er ikke det samme som at tigge. For den, der har brug for hjælp, gør det ingen forskel, om hjælpen kommer fra en stat eller fra et fællesskab, så længe hjælpen er der.

Vi i Atassut forstår Naalakkersuisuts redegørelse. De igangværende processer er blevet forklaret, og jeg er ikke i tvivl om, at de – ligesom os – ønsker at varetage grønlandske interesser. Atassut arbejder også for Grønland, præcis som Naleraqs grundlægger engang selv anerkendte.

Derfor afviser vi forslaget i dets nuværende form og fremsætter disse bemærkninger på vegne af Atassut.